

LIVSMEDELSPOLICY

HAMMARÖ
KOMMUN

Beslutad i: **KOMMUNFULLMÄKTIGE** 2013-12-16

Ansvarig samt giltighetstid: Kommunledningskontoret, tillsvidare

POLICY

Uttrycker ett övergripande förhållningssätt. Policyn handlar om principer och inriktningar.

Exempel: Utesserveringspolicy, Livsmedelspolicy.

PLAN

Beskriver vad kommunen vill uppnå inom ett område. Ofta har planen sitt ursprung i koncernens övergripande mål eller annan beslutad politisk inriktning. En plan tar inte ställning till utförande eller metod. Den berättar vad vi ska uppnå. **Exempel:** Skärgårdsplan.

RIKTLINJE

Säkerställer ett korrekt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande. Riktlinjer kan betraktas som en handbok och kan fungera som ett stöd för hur vi ska agera i den dagliga verksamheten.

Exempel: Riktlinjer för tjänsteresor, Riktlinjer för försörjningsstöd.

HANDLINGSPLAN

Tydliggör på ett konkret sätt hur ett uppdrag ska genomföras. En handlingsplan innehåller åtgärder och ansvarsförhållanden samt eventuell tidsplan och ekonomiska konsekvenser.

Exempel: Handlingsplan för ledar- och medarbetarundersökning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

LIVSMEDELSPOLICY	4
BAKGRUND.....	4
SYFTE.....	4
POLICY	4
KRAVKRITERIER VID UPPHANDLING	5
Allmänt hänsynstagande ska tas vid upphandling avseende följande	5
Avseende livsmedelskvalitet gäller för kommunen att	5
Kommunens åtagande avseende djuromsorg	5
Miljöhänsyn.....	6
Förhållningssätt till mat.....	6
Etisk upphandling- mänskliga rättigheter.....	6

LIVSMEDELSPOLICY

BAKGRUND

Kommunledningskontoret har i samarbete med barn- och ungdomsförvaltningen, Karlstads-Hammarö gymnasieförvaltning samt vård- och omsorgsförvaltningen tagit fram denna livsmedelspolicy. Policyn ska användas som underlag i de livsmedelsupphandlingar kommunen genomför avseende kravställandet.

I den strategiska planen (2012-2014) framtagen för Karlstads kommun finns mål om skärpta miljökrav vid upphandlingar. Vidare finns mål om att 35 % av livsmedlen i kommunens verksamhet ska vara ekologiska till och med 2015 och 50 % till och med 2020. Livsmedelspolicyn är en del av det arbetet som ska säkerställa högt ställda krav på livsmedelsleverantörer till kommunen avseende djurskydd, miljöhänsyn, livsmedelkvalité samt mänskliga rättigheter i arbetslivet.

SYFTE

Syftet med livsmedelspolicyn är att det för samtliga livsmedel som upphandlas till kommunala produktionskök ska ställas krav på livsmedelsproducenterna som säkerställer att hög livsmedelkvalité erhålls. Vidare syftar den till att miljöstörningar begränsas samt att djur i livsmedelsproduktion behandlas väl och skyddas mot lidande. Vidare ska inköp av ekologiska livsmedel öka för att uppnå minsta möjliga miljöpåverkan.

POLICY

Maten och måltiden är viktigt, inte bara för att tillgodose våra behov av energi och näringsämnen, utan även för vår livskvalitet. Bra matvanor och tillgång till säker och näringsriktig mat hör till de viktigaste förutsättningarna för en bra hälsa. Detta gäller såväl för våra barn och ungdomar som för våra äldre medborgare. Alla matgäster i vård, skola och omsorg ska känna matglädje och må bra av maten som serveras. Det är kommunens målsättning med denna policy och för de inköp av livsmedel kommunen gör.

Det finns idag en mängd lagar och regler som reglerar livsmedelsproduktion och djurhållning. Vid upphandlingar av livsmedel ska säkerställas att EU:s livsmedelslagstiftning, EU:s grundläggande djurskyddsregler samt EG-direktiv som berör miljöhänsyn i jordbruk är uppfyllda vid produktion av varje livsmedelsråvara/livsmedelsprodukt som Karlstads kommun köper in.

Svensk miljölagstiftningen ska gälla där den ställer högre miljökrav i förhållande till EU:s lagstiftning. Vidare ska livsmedelsupphandling och måltidsproduktion ha som mål att utvecklas för att minska klimatpåverkan och miljöbelastning. Till detta kan även regler kring miljö och arbetskraftsförhållanden kopplas. Karlstads kommuns målsättning är att samtliga livsmedel som köps in till kommunen ska hålla en hög kvalitet inom dessa områden. För att säkerställa kvalitén är

upphandlingsförfarandet utav särskild vikt. Samtliga upphandlingar som sker för kommunens räkning ska ha denna policy som grund.

Det är också angeläget att minska mängden mat som slängs, till exempel genom att utveckla den mat som serveras samt att påverka skolbarnens attityder kring att slänga mat. Dessutom ska kökspersonalen fortsätta jobba med produktionsplanering i produktions- och mottagningsköken så att tillagningsvinnet minimeras.

Avseende miljöpåverkan kring livsmedelsinköp kommer kommunens upphandlingar att ha Miljöstyrningsrådets¹ upphandlingskriterier för livsmedel som grund.

KRAVKRITERIER VID UPPHANDLING

Allmänt hänsynstagande ska tas vid upphandling avseende följande

- Öka andelen säsonganpassade frukter, grönsaker och rotfrukter
- Minimera inköpen av grönsaker odlade i växthus som drivs med fossil energi
- Öka vegetabilernas andel av proteinintaget
- Minska transporter vid distribution av råvaror och mat
- Öka andelen ekologiska livsmedel

Avseende livsmedelskvalitet gäller för kommunen att

- Inga rests substanser av bekämpningsmedel eller läkemedel får överstiga EG:s förordningar
- Inga tillväxthormoner, antibiotika eller andra liknande ämnen får användas i tillväxtsyfte
- Alla tillsatser ska vara säkra och bedömda utifrån en bred vetenskaplig grund.
- Foder av animaliskt ursprung/animaliska biprodukter får inte användas i fodret för idisslare eller kyckling
- Alla livsmedel ska vara salmonellafria
- Djur med sjukdomar som kan överföras till människa får inte användas i livsmedelsproduktionen
- Genmodifierade livsmedel får inte köpas in

Kommunens åtagande avseende djuromsorg

- Beteskrav för mjölkkor, får och nötkreatur över 6 månader (undantaget tjuvar)
- Utrymmeskrav ställs för alla djurslag
- Grisar ska gå fritt med tillgång till bökbart material
- Svanskupering tillåts inte och inte heller näbbtrimning av höns

---

¹Miljöstyrningsrådet är ett statligt bolag som har till uppgift att underlätta för organisationer i såväl privat som offentlig sektor att införa och vidareutveckla ett systematiskt och frivilligt arbete för en hållbar utveckling.

- Hönor ska ha tillgång till värprede, sittpinne och sandbad
- Djur får som högst transporterats 8 timmar till slakt
- Bedövning ska ske före slakt, gäller alla djurslag

Miljöhänsyn

- Nivån av andelen ekologiskt producerade livsmedel som beslutas i kommunen ska uppnås
- Miljöhänsyn i jordbruket: Svensk miljölagstiftningen ska gälla där den ställer högre miljökrav i förhållande till EU:s lagstiftning
- Kommunen ska eftersträva att välja betes och grovfoderbaserat kött, vilket bidrar till biologisk mångfald, öppna landskap samt ett kött rikare på omega 3
- För fisk och skaldjur bör krav ställas som motsvarar kriterierna för MSC där sådana finns
- Producentansvar för förpackningar

Förhållningssätt till mat

- Minska svinnet, det vill säga mat som slängs
- Om möjligt öka barn och ungas kunskap om livsmedelsproduktion

Etisk upphandling- mänskliga rättigheter

- Arbetsförhållanden under framställning ska uppfylla ILO:s 8²grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet

---

² De åtta kärnkonventioner som identifierats av ILO (International Labour Organisation). ILO:s kärnkonventioner har fått status av mänskliga rättigheter. Hit hör rätten att bilda fackförening (konvention 87), rätten att sluta kollektivavtal (konvention 98), förbud mot barnarbete (konventionerna 138 och 182), förbud mot tvångs- och slavarbete (konventionerna 29 och 105) och förbud mot diskriminering (konventionerna 100 och 111).

Box 26, 663 21 Skoghall, *besöksadress* Mörmovägen 5, *tel* 054-51 50 00, *fax* 054-51 31 19
bankgiro 112-8222, *org nr* 212 000-1793, kommun@hammaro.se, www.hammaro.se